

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 sierpnia 2020 r.

Pozycja 231

POSTANOWIENIE

z dnia 20 maja 2020 r.

Sygn. akt Ts 104/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski – przewodniczący

Leon Kieres – sprawozdawca

Wojciech Sych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 26 września 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 3 lipca 2018 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że: 1) art. 130 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460; dalej: k.p.c.) „w zakresie zwrotu »jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty«” jest niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; 2) art. 370 k.p.c. „w zakresie zwrotu »nieopłaconą«” jest niezgodny z wyżej wskazanymi wzorcami kontroli, a dodatkowo z art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego zaskarżone przepisy naruszają jego prawo do sądu polegające „na konstytucyjnym zagwarantowaniu każdemu prawa do rozpoznania jego sprawy przez Sąd” przez uzależnianie możliwości dochodzenia prawa określonego w art. 77 i art. 45 Konstytucji „od sytuacji majątkowej strony a więc ogranicz[ania] prawa ubogich lub takich, których nie stać na uiszczenie wpisu”. W ocenie skarżącego uwarunkowanie prawa do dochodzenia odszkodowania, określonego w art. 77 ust. 1 Konstytucji, w drodze wskazanej w art. 45 ust. 1 Konstytucji nie może być bezwzględnie warunkowane względami ekonomicznymi. Swobodny „mechanizm zwalniania od kosztów sądowych nie pozwala na zagwarantowanie ochrony konstytucyjn[ych] wolności...”.

Postanowieniem z 26 września 2019 r., doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 30 września 2019 r., Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał stwierdził, że zakwestionowany w skardze art. 370 k.p.c. nie był podstawą wydania postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 23 maja 2018 r. o oddaleniu zażalenia na zarządzenie sędziego Sądu Rejonowego dla W. z 22 maja 2017 r. w przedmiocie zwrotu pozwu z powodu nieuiszczenia opłaty sądowej. Trybunał stwierdził także, że skarżący nie uzasadnił naruszenia przez zaskarżone przepisy przysługujących mu praw podmiotowych, ponieważ zarzuty podniesione przez skarżącego w ogóle nie odnosiły się do treści normatywnej kwestionowanych przepisów. Wskazał ponadto, że skarżący nie usunął w całości braków formalnych skargi w zakresie doręczenia oryginałów lub poświadczonych za zgodność odpisów orzeczeń potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej. Doręczono jedynie poświadczony za zgodność z oryginałem odpis postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 23 maja 2018 r. (sygn. akt [...]).

W zażaleniu z 4 października 2019 r. (data nadania) na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 26 września 2019 r. skarżący zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393). Wskazał na nieprecyzyjne zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 8 października 2018 r. wzywające do usunięcia braków formalnych skargi, co skutkowało odmową nadania biegu skardze. Zarzucił również „przedmiotowe ograniczenie art. 79 Konstytucji” przez nie uwzględnienie „całokształtu przepisów w tym norm praw[n]ych użyt[ych] w toku postępowania, które doprowadziły do wydania orzeczenia określonej treści”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał rozpatruje zażalenie w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Rozpoznając zażalenie bada zakwestionowane postanowienie pod kątem prawidłowego zidentyfikowania w nim przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstawy odmowy nadania skardze dalszego biegu.

3. W pierwszej kolejności Trybunał zwraca uwagę na to, że skarżący nie podważył ustaleń Trybunału dotyczących art. 370 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460; dalej: k.p.c.), który został wskazany przez skarżącego jako jedna z podstaw wydania orzeczenia ostatecznie rozstrzygającego o jego prawach. Skarżący nie wykazał przede wszystkim, że kwestionowany w skardze art. 370 k.p.c. był podstawą wydania postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 23 maja 2018 r. (sygn. akt [...]). Zdaniem Trybunału nie można zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, że „zaskarżone normy prawa (...) zastosowane zostały na dalszym etapie postępowania przez Sąd Rejonowy który zwrócił pozew”. Zgodzić należy się natomiast z twierdzeniem skarżącego, że należy wziąć pod uwagę całokształt przepisów, które stanowiły podstawę do wydania ostatecznego orzeczenia, ale art. 370 k.p.c. nie stanowił takiej normy. Zaskarżony przepis dotyczy sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym

apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie. W sytuacji skarżącego doszło natomiast do zwrotu pozwu z powodu nie uiszczenia przez niego opłaty sądowej. Zażalenie skarżącego na zarządzenie o zwrocie pozwu zostało natomiast oddalone na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadne w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

4. Trybunał, odnosząc się następnie do zarzutu skarżącego, dotyczącego nieprecyzyjnego wezwania do usunięcia braków formalnych stwierdza, że wezwanie to było jednoznaczne i nie pozostawiało nadmiernego pola do interpretacji. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 8 października 2018 r. w pkt 2 skarżący został wezwany do „doręczenia oryginałów lub poświadczonych za zgodność z oryginałem odpisów rozstrzygnięć potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej” zgodnie z wymogiem zawartym w art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK, a nie tylko do doręczenia ostatecznego rozstrzygnięcia na podstawie art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK. Pismem z 28 października 2018 r. (data nadania) skarżący, usuwając część braków, doręczył poświadczone za zgodność z oryginałem jedynie postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 23 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) wraz z kopiami. Użyte ustawowe sformułowanie w zarządzeniu nie powinno powodować jakichkolwiek wątpliwości profesjonalnego pełnomocnika. Trybunał podkreśla, że w zakresie art. 130 § 1 k.p.c. do odmowy nadania skardze dalszego biegu doszło na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK, ponieważ skarga nie spełniła dwóch podstawowych warunków formalnych zawartych w art. 53 ust. 2 pkt 2 u.o.t.p.TK., a przede wszystkim w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Z tego powodu za bezpodstawne należy uznać twierdzenia skarżącego, że wszelkie braki skargi zostały przez niego usunięte.

5. Na marginesie Trybunał zwraca uwagę, że skarżący w żaden sposób nie odniósł się do wskazanego przez Trybunał w zaskarżonym postanowieniu braku związku pomiędzy zarzutami podniesionymi przez skarżącego, a treścią normatywną kwestionowanych przez niego przepisów. Trybunał natomiast stwierdził, że zarzuty podniesione w skardze nie odnosiły się do treści normatywnej kwestionowanych przepisów, a do kwestii przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785, ze zm.).

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.